

Ödemeler Dengesi - Şubat 2014

İktisadi Araştırmalar Bölümü

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Cari açık Şubat ayında beklentiler paralelinde...

Şubat ayında cari açık bir önceki yılın aynı ayına göre %37 daralmış ve 3,2 milyar USD ile beklentilere yakın bir düzeyde gerçekleşmiştir. Cari açığın hızlı gerilemesinde, ihracatın bir önceki yılın aynı dönemine göre artış kaydetmesi ve yurt içi talebi sınırlamaya yönelik alınan tedbirlerin etkisiyle ithalat hacminde gözlenen daralma etkili olmuştur. Öte yandan, cari açıkta gözlenen düşüşü altın ticaretindeki gelişmeler de desteklemiştir. Nitekim, geçtiğimiz yılın aynı ayına göre cari açıkta gözlenen 1,9 milyar USD'lik daralmada net altın ticaretindeki normalleşme de etkili olmuştur.

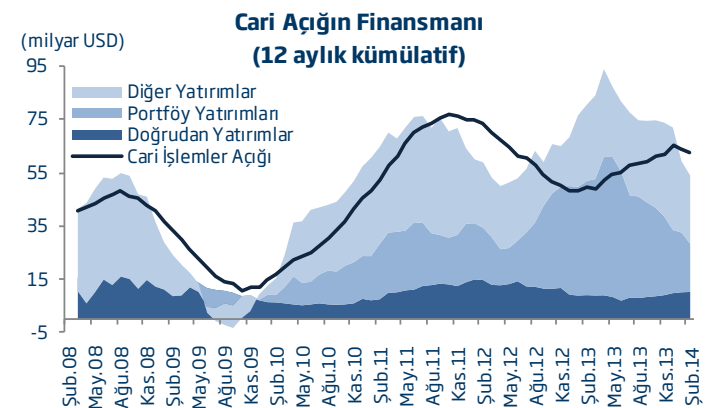
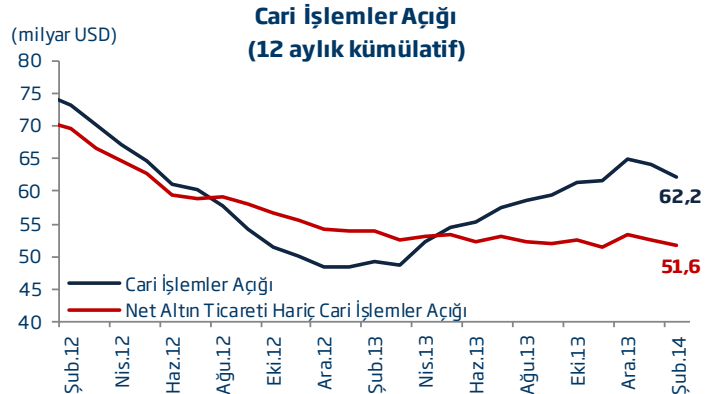
Yılın ilk iki aylık döneminde ise, cari açık bir önceki yılın aynı dönemine göre %25 oranında daralmış ve 8,1 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiştir. 12 aylık kümülatif cari açık da Ocak ayının ardından Şubat ayında da gerileyerek 62,2 milyar USD düzeyine inmiştir.

Doğrudan yatırımlar...

Şubat ayında net doğrudan yatırımlar 877 milyon USD ile bir önceki yılın aynı ayına göre sınırlı bir artış kaydetmiştir. Söz konusu sermaye girişinin 500 milyon USD'lik kısmı "Bilgisayarların, Elektrik-Elektronik ve Optik Ürünlerin İmalatı" sektöründe gerçekleşmiştir. Yılın ilk iki ayda ise net doğrudan sermaye girişleri 1,8 milyar USD'ye ulaşmıştır. 12 aylık kümülatif verilere göre, Şubat ayında yıllık bazda net doğrudan yatırımlar 10,2 milyar USD ile Kasım 2012'den bu yana en yüksek seviyesinde gerçekleşmiştir.

Portföy yatırımlarında net sermaye çıkışı...

Küresel piyasalardaki belirsizliklerin yanı sıra yerel seçim öncesinde Türkiye'de politik risklerin artmasına bağlı olarak Şubat ayında portföy yatırımlarında 1,5 milyar USD'lik net sermaye çıkışı gözlenmiş ve söz konusu veri Temmuz 2013'ten bu yana en hızlı sermaye çıkışına işaret etmiştir. Bu dönemde, yurt dışı yerleşikler hisse senedi piyasasında 84 milyon USD, devlet iç borçlanma senetleri piyasasında da 1,1 milyar USD net satış yapmıştır. Şubat ayında, genel hükümet yurt dışı piyasalarda 1,5 milyar USD'lik tahvil ihraç ederken, bankacılık sektörü tahvillerinden 421 milyon USD'lik net sermaye çıkışı gözlenmiştir.

Diğer yatırımlar...

Şubat ayında Ocak ayının aksine diğer yatırımlar kaleminde 3,2 milyar USD'lik bir sermaye girişi gözlenmiştir. Söz konusu sermaye girişinin 2,8 milyar USD'lik kısmının bankaların yurt dışı muhabirleri nezdindeki efektif ve mevduat varlıklarındaki azalıştan kaynaklandığı görülmektedir. Bu gelişmede, TCMB'nin 28 Ocak'ta gerçekleştirdiği ara toplantıda aldığı faiz artırımı kararlarının da etkili olduğu düşünülmektedir. Şubat ayında, diğer sektörlerin yurt dışında tuttuğu efektif ve mevduat varlıklarının da 654 milyon USD azaldığı görülmektedir. Yurt dışı yerleşik bankaların yurt içi bankalardaki mevduatı ise 899 milyon

Türkiye'ye Net Sermaye Girişlerinin Dağılımı

(12 aylık kümülatif, milyon USD)

	Sermaye Girişlerinin Dağılımı (%)	
	Aralık 2013	Şubat 2014
Cari İşlemler Dengesi	-65.025	-62.246
Toplam Net Yabancı Sermaye Girişi	74.936	63.396
-Doğrudan Yatırımlar	9.751	10.197
-Portföy Yatırımları	23.709	18.049
-Diğer Yatırımlar	38.422	25.643
-Net Hata ve Noksan	3.146	9.602
-Diğer	-92	-95
Rezervler⁽¹⁾	-9.911	-1.150

Not: Rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyebilir.

(1) Rezervler, toplam net sermaye girişleri ile cari denge arasındaki fark olup (-) değer rezerv artışını, (+) değer rezerv azalışını ifade etmektedir.

Kaynak: TCMB

Ödemeler Dengesi - Şubat 2014

İktisadi Araştırmalar Bölümü

USD'lik düşüş kaydederek, Ocak ayının ardından Şubat ayında da gerilemeye devam etmiştir.

Şubat ayında bankacılık sektörü ve firmalar yurt dışından sırasıyla 959 milyon USD ve 1.109 milyon USD tutarında net kredi sağlamıştır. İlgili dönemde gerek bankacılık sektörünün gerekse firmaların yurt dışından uzun vadeli yeni kredi bulmakta sıkıntı yaşamadığı görülmektedir. Nitekim, 12 aylık kümülatif olarak değerlendirildiğinde, bankaların ve firmaların uzun vadeli borç çevirme oranı sırasıyla %258 ve %99 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Rezerv varlıklar ve net hata ve noksan...

Şubat ayında TCMB'nin rezerv varlıkları 1,6 milyar USD artış kaydetmiştir. Yılın ilk iki ayında ise, TCMB'nin Ocak ayında döviz piyasasına müdahalesinin etkisiyle rezerv varlıklar 4,2 milyar USD azalmıştır. Öte yandan, Ocak ayının ardından Şubat ayında da net hata ve noksan kaleminde hızlı bir sermaye girişi gözlenmiş ve ilk iki ayda toplam 4,5 milyar USD'lik giriş ile net hata ve noksan kalemi cari açığın finansmanında önemli rol oynamıştır.

Beklentiler...

Şubat ayına ilişkin cari açık verileri iç ve dış talepteki dengelenme sürecinin belirginleştiğine işaret etmiştir. Bu süreci destekleyici yönde alınan makroihtiyati tedbirlerin ve uygulanan para politikalarının önümüzdeki dönemde iç tüketimi kontrol altında tutmaya devam edeceği ve ithalat hacmi artışını sınırlandıracağını düşünüyoruz. Öte yandan, Türkiye'nin en önemli ihracat pazarı olan Euro Alanı ekonomisindeki toparlanmanın devam edeceği beklentisinin ve reel efektif döviz kurunun rekabetçi seviyesinin ihracat hacmimizi olumlu yönde etkileyeceğini tahmin ediyoruz.

Finansman tarafında ise, TCMB'nin kararlarının ardından faiz oranlarının artmasıyla ve yerel seçimlerin ardından politik risk algısının azalmasıyla birlikte son dönemde portföy girişlerinin hız kazandığını görüyoruz. Önümüzdeki dönemde politik risk algısında gözlenebilecek olası dalgalanmaların sermaye girişleri üzerinde etkili olabileceğini ancak, bankacılık sektörünün ve reel sektörün yurt dışından kredi temin etmekte sıkıntı yaşamayacağını ve cari açığın finansmanına önemli ölçüde katkı yapmaya devam edeceğini öngörüyoruz.

Ödemeler Dengesi

	Şubat		Ocak-Şubat		% Değişim	12 Aylık	
	2014	2013	2014	2013		Kümülatif	Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	-3.191	-10.900	-8.121	-25,5		-62.246	
Dış Ticaret Dengesi	-3.539	-11.358	-8.822	-22,3		-77.395	
Hizmetler Dengesi	903	1.323	1.770	33,8		23.502	
Turizm (net)	822	1.667	1.788	7,3		23.301	
Gelir Dengesi	-622	-1.066	-1.169	9,7		-9.452	
Cari Transferler	67	201	100	-50,2		1.099	
Sermaye ve Finans Hesapları	993	12.883	3.648	-71,7		52.644	
Doğrudan Yatırımlar (net)	877	1.348	1.794	33,1		10.197	
Portföy Yatırımları (net)	-1.497	4.235	-1.425	-		18.049	
Varlıklar	-62	-179	256	-		3.054	
Yükümlülükler	-1.435	4.414	-1.681	-		14.995	
Hisse Senetleri	-84	-118	-403	241,5		556	
Borç Senetleri	-1.351	4.532	-1.278	-		14.439	
Diğer Yatırımlar (net)	3.231	11.892	-887	-		25.643	
Varlıklar	3.310	3.523	1.794	-49,1		107	
Efektif ve Mevduat	3.471	2.917	1.585	-45,7		2.708	
Yükümlülükler	-79	8.369	-2.681	-		25.536	
Ticari Krediler	-1.215	2.383	-1.956	-		1.260	
Krediler	2.042	3.512	1.189	-66,1		20.505	
Bankacılık Sektörü	959	2.641	-257	-		18.678	
Bankacılık Dışı Sektörler	1.109	1.447	1.611	11,3		2.286	
Mevduat	-922	2.475	-1.962	-		3.143	
Yurtdışı Bankalar	-899	2.153	-1.810	-		2.349	
Yabancı Para	-717	3.501	-1.365	-		1.508	
Türk Lirası	-182	-1.348	-445	-67,0		841	
Yurtdışı Kişiler	78	484	68	-86,0		2.852	
Rezerv Varlıklar (net)	-1.616	-4.577	4.184	-		-1.150	
Net Hata ve Noksan	2.198	-1.983	4.473	-		9.602	

Kaynak: TCMB

Kaynak: TCMB

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem - Bölüm Müdürü

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Kıvılcım Eraydın - Uzman

kivilcim.eraydin@isbank.com.tr

Erhan Gül - Uzman

erhan.gul@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman

bora.cevik@isbank.com.tr

Doğuhan Atış - II. Müdür

doguhan.atis@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.